

KABOUTERS & (ZEE)WELPEN

KABOUTERS & (ZEE)WELPEN

Dat jij deze map opendoet, wil zeggen dat je de eer hebt om dit jaar leiding te geven aan kabouters/(zee)welpen. Jouw eerste uitdaging is om al je leden op te nemen in de horde. Ze maken kennis met Akela, Bagheera, Raksha, Baloe en de andere figuren uit de jungle en staan onder het zorgzame toezicht van Akela. Je gaat samen met je kabouters en welpen op een ontdekkingsstocht vol nieuwe uitdagingen.

Door de nestwerking leren de kabouters en welpen elkaar goed kennen. Je geeft hen de kans om in contact te komen met de eerste vormen van verantwoordelijkheid en ploegwerk. Tijdens de wekelijkse activiteiten en op kamp doen ze samen hun best om allerlei leuke opdrachten tot een goed einde te brengen, spelletjes te winnen en creatief te zijn. In een vriendschappelijke, speelse sfeer ravotten de onvermoeibare kabouters en welpen in het bos, op het gras, op het strand, in het water en in de stad.

Met jullie leidingsploeg zorgen jullie voor spelen vol avontuur, spanning en actie. Met heel wat fantasie en inkleding maken jullie de activiteiten leerrijk en uitdagend. Geregeld is er ruimte voor competitie: kabouters en welpen beleven plezier aan lichaamsbeweging en aan supporteren voor elkaar en ze hebben bovenal veel doorzettingsvermogen. Inkleding en afwisseling zijn belangrijk. Leid(st)ers zorgen voor een veilige omgeving, hebben veel aandacht voor de kabouters en welpen. Ze bieden hen vriendschap en geborgenheid.

LEEFWERELD

Als leid(st)er van kabouters en (zee)welpen is het interessant om eens in hun leefwereld te duiken. Als je begrijpt wat er omgaat in het hoofd en in de wereld van je kabouters en welpen, zal je uiteindelijk ook een beter inzicht krijgen in de rol die je hebt als begeleid(st)er.

Een kabouter of een welp

- is een kind tussen acht en elf jaar
- zit meestal in het derde, vierde of vijfde leerjaar
- groeit een millimeter per week
- wordt elke week vijf gram zwaarder
- en krijgt er op een jaar tijd drie tanden bij

Als je kinderen en hun leefwereld au sérieux neemt, voelen ze zich gesteund en aangemoedigd en groeit hun vertrouwen in jou. Dat is wat kinderen nodig hebben om te kunnen groeien en zich te ontwikkelen. Je krijgt ook gemakkelijker hun aandacht. Hun motivatie wordt groter. In leiding staan betekent dus vriendschap sluiten met je kabouters en welpen. Het betekent ook dat je verantwoordelijk bent voor hen en voor het reilen en zeilen in je tak. En dat wil zeggen dat je zal moeten ingrijpen en bijsturen als het nodig is. Het komt er dus op neer een goed evenwicht te vinden tussen je rol als vriend(in) en je rol als leid(st)er. En dat leer je door het te doen, door je regelmatig af te vragen of je het wel goed doet en door jouw aanpak af te stemmen op die van je medeleiding.

Spelenderwijs

Scouts en gidsen tussen acht en elf willen van alles doen, vooral veel spelen. Spelen is eigen aan kabouters en welpen: ze bouwen kampen, vissen in een beekje of bouwen een dam, spelen op een helling. Dat kabouters en welpen spontaan beginnen te spelen zie je vooral op kamp, maar het kan ook tijdens het jaar. Met een beetje fantasie en inbreng van de leiding, kan het uitgroeien tot een (deel van je) activiteit waar iedereen met plezier aan terugdenkt.

Interessewerking

Als leiding sta je voor de uitdaging om de verschillende interesses van jouw kabouters en welpen zo te verwerken in je activiteiten dat je leden kunnen ontdekken wat ze graag doen en waarin ze goed zijn. Daarbij is grenzen verleggen, uitproberen, mislukken en opnieuw proberen heel belangrijk. Al spelend ontdekken ze de wereld, krijgen ze inzicht in zichzelf en de anderen, ontraadselen ze het verschil tussen fantasie en werkelijkheid, proeven ze van verantwoordelijkheid en engagement. En boven alles staat plezier maken centraal!

Basissfeer

Het jungleboek is een prikkelende inspiratiebron voor de basissfeer van je takwerking bij kabouters en (zee)welpen. Je kan het jungleverhaal verweven in je jaarwerking en op tijd en stond een junglegetinte activiteit organiseren: de belofte, het openen en het sluiten van je activiteit, afspraken maken op de raadsrots, de namen van de leiding,... Acht- tot elfjarigen houden namelijk van eigen rituelen en gebruiken in groepjes en clubs. Met het jungleboek als basis kan je daarop inspelen. Het is zeer bruikbaar voor eigen rituelen en woordenschat. Zo komt iedereen bij elkaars als Akela Yalahie roept, enzovoort. Die vaste gewoontes en gebruiken kunnen ook het gevoel van verbondenheid versterken. Bovendien sluit zo'n basissfeer aan bij waar scouting mee bezig is: groeien door ervaring.

SPELENDERWIJS

Kabouters en (zee)welpen houden van rituelen en houden van activiteiten in kleine groepjes. Het geeft hen het gevoel erbij te horen en zich veilig te voelen. Daarom kan je als leiding een aantal werkvormen in je takwerking integreren. Hieronder vind je inspiratie om hiermee aan de slag te gaan. In deze werkvormen kan je de basispijlers van scouting ook terugvinden. Voor meer info over de basispijlers kan je het takhandboek raadplegen.

Driejarenwerking

Kabouters en (zee)welpen blijven gemiddeld drie jaar in de tak. Dat is een bewuste keuze. De verschillen tussen de acht en elfjarigen maken de groep een boeiend geheel. In een driejarenwerking krijgen de kabouters en (zee)welpen de tijd om te groeien en de gelegenheid om veel van elkaar te leren. Precies omdat kabouters en (zee)welpen drie jaar in dezelfde tak blijven, moeten ze elk jaar een andere positie innemen. Beetje bij beetje leren ze zo verantwoordelijkheid te nemen, zorg te dragen voor anderen en op te komen voor zichzelf.

Nestwerking

De grote groep van de tak kan voor kabouters en (zee)welpen soms wat te groot zijn om zich goed te voelen. In een kleine groep zijn ze meer op hun gemak, ze lopen er niet zo snel verloren. Ze kunnen elkaar beter leren kennen, zijn meer op elkaar aangewezen en zullen regelmatig moeten samenwerken. Als je met het jungleboek werkt, kan je de groepjes nesten noemen. Op verschillende momenten en voor verschillende opdrachten kan je de nesten gebruiken als vaste groepjes om taken te verdelen. Het samenstellen van de nesten vraagt van jou als leiding wel wat inschattingsvermogen om de juiste leden samen te zetten.

De raadsrots

'Jaaaalaahiiiiiiiiiiii galmt het tussen de rotsen. Het woud echoot. En de bomen vertellen het voort. Aaaaaaawwwwwwoooooeee. Dat is de roep van Akela. Er klinkt een duidelijk bevel in haar leidersstem. Alle wolven van de Horde komen samen op de Rots van de Raad.'

In het jungleverhaal komen alle wolven samen op de raadsrotsen. Ze worden door Akela verzameld rond de hordetotem. Dat gebeurt regelmatig en steeds op eenzelfde plaats. Op die raadsrots worden alle mogelijke zaken uit het leven van de horde besproken. Elke welp wordt uitgenodigd om zijn/haar zeg te zeggen, van alles wat zij/hij kwijt wil (activiteiten, het nest, de Oude Wolven enzovoort). Akela geeft de inlichtingen die de welpen nodig hebben (afspraken, uitnodigingen...).

Om je welpen mee te laten beslissen en inspraak te geven, kan je samen een raadsrots bouwen of schilderen. De raadsrots is een dankbare manier om op een speciale plaats naar elkaar te luisteren. Op welke plaats en op welke manier je dat doet, bepaal je zelf, maar het zal voor je leden gemakkelijker en duidelijker zijn als je van de raadsrots een ritueel maakt. Dat wordt dan het vaste inspraakmoment voor je leden.

Belofte

Belofte heeft binnen scouting een belangrijke plaats. Als leiding kan je je leden uitnodigen om een persoonlijk engagement uit te spreken. Een kabouter of (zee)welp kan naar eigen mogelijkheden en kwaliteiten voor de groep zijn belofte uitspreken. Hieronder vind je een werkvorm om met belofte en het jungleboek aan de slag te gaan.

Kabouters/(zee)welpen: Mowgli en de Bandarlog

Thema: jungleboek als inspiratiebron

Doel: een moment om stil te staan bij je persoonlijke belofte

Duur: 1 uur

Vorm: fantasie

HET VERHAAL EN DE BELOFTE

Bemoei je niet met de apen

Op een dag kwam Mowgli bij Baloe de beer en Bagheera de panter. Mowgli had gehoord van de Bandarlog, en voelde er veel voor om met samen met hen te gaan leven. Bandar is eigenlijk het Indische woord voor aap en log staat voor mens. Het waren dus dieren die erg veel op mensen lijken. De Bandarlog waren een erg speels en vrolijk volkje, altijd levendig en opgewekt. Mowgli wilde eigenlijk niets liever dan met hen te gaan spelen.

Maar Baloe de beer legde hem uit dat het eigenlijk verkeerd was om dat te doen. De Bandarlog hadden geen regels of afspraken, daarom dat ze altijd zo vrolijk waren. Maar ze deden eigenlijk maar wat, zonder dat je zeker kon zijn dat je op ze kon rekenen. Ze praatten over allerlei dingen waar ze eigenlijk niet veel van wisten, wat ze eigenlijk vaak hadden afgeluisterd van andere dieren. Niemand in de jungle wil iets met ze te maken hebben omdat het lafaards waren die in de bomen vluchten in plaats van gewonde dieren te helpen. Als je al een afspraak met hen kon maken, dan vergaten ze die later toch weer. Zo begrijp je wel dat als je iemand in India en aap noemt, dat dat eigenlijk een heel grote belediging is.

Zijn er welpen die soms bij de Bandarlog zitten? Of willen zitten? Zijn er wel eens welpen die slordig of laf zijn, die niet gehoorzamen aan afspraken of die heel veel praten, maar heel weinig doen?

Daag je welpen uit om de vragen serieus te nemen. Is niet iedereen wel eens zo geweest? Laat hen een concrete situatie noemen van wanneer ze tot de aapmensen behoorden. Hoe concreter de situaties, hoe liever.

Hoe de apen Mowgli stalen

Op een dag kregen de apen Mowgli te pakken. Ze hadden hem vanuit de bomen zien zitten, en vroegen of hij niet kon helpen bij het maken van een eigen huis. Het leek hen prachtig als een

mens hen zou kunnen helpen om een huis te maken. Toen Mowgli dus die dag ergens lag te slapen, grepen ze hem, en al slingerend over de boomtoppen namen ze hem mee naar de andere kant van het woud, weg van zijn vrienden. Nu en dan zag Mowgli iets van de aarde ver beneden als ze hem tussen de bladeren en takken sleurden. Dan weer sprongen ze over een open ruimte, en kwamen met een schok neer op de zwiepende takken. Zo bewoog de hele stam van de Bandarlog door de bomen, schreeuwend en lawaaimakend, met Mowgli als hun gevangene.

Laat je welpen zich nu eens afvragen wat zij zouden doen als ze niet meer bij hun vrienden hier in de scouts zouden kunnen zijn. Wat zouden ze dan doen? Hoe zouden ze zich voelen? Wat zouden ze missen? Ook hier mag je gerust de nadruk leggen op concrete voorbeelden.

Hoe de dieren van de jungle Mowgli redden

Terwijl Mowgli ontvoerd werd was hij zo slim geweest om luid om hulp te roepen. Chil, de zwarte wouw, hoorde zijn roep, omdat Mowgli geleerd had de taal van de dieren te spreken. Chil verzamelde Mowgli's trouwste vrienden, Bagheera en Baloe, en samen zetten ze een plan op om hem te redden uit de klauwen van de Bandarlog. Daarvoor schakelden ze ook een slang in: Kaa, de reuzenpython. Baloe en Bagheera namen het erg moedig op voor hun vriend, maar ze hadden het zwaar te verduren. Het leek er even op dat ook zij zouden gegrepen worden door de woeste apen. Gelukkig was er ook Kaa, het dier dat het meest gevreesd werd door de apen. Met zijn betoverende dans wist Kaa de apen te misleiden, waardoor Mowgli kon ontsnappen.

Het is nu tijd voor de eigenlijke belofte. Je hebt net verteld hoe Mowgli dankzij zijn eigen scherpzinningheid, maar vooral dankzij zijn trouwe vrienden, gered werd van de Bandarlog. Vraag nu je welpen wat zij willen doen om zo'n goede vrienden voor elkaar te zijn. Wat willen zij beloven?

Uit: 'Scoutswoord? Erewoord!' - publicatie over beloftewerking bij scouts en gidsen (2009).

→ MEER WETEN?

Hier vind je een selectie van 'warm aanbevolen' lectuur en informatiebronnen. Die en nog veel andere zijn te verkrijgen in de Hopper winkel.

Kickers op stellen

Het takhandboek voor kabouter- en (zee)welpenleiding.

Onthaalbrochure

Brochure voor nieuwe kabouter- en (zee)welpenleiding.

Kattekus en djungelboek

Boekje over basissfeer bij kabouters en welpen.

Het Junglebook

Van Rudyard Kipling.

Buitenboek (verwacht: voorjaar 2010)

Alles over technieken.

Tochtenboek (Chiro)

Alles over tocht en tochttechnieken.

Spellonken

Brochure vol spelimpulsen.

Speel op veilig

Brochure voor veilig scouts- en gidsenwerk.

Scoutswoord? Erewoord!

Publicatie over beloftewerking.

Over&Weer

Het tijdschrift van Scouts en Gidsen Vlaanderen voor alle leiding en jins.

Website

Surfen, snuffelen, verdiepen, downloaden,... op www.scoutsengidsenvlaanderen.be.

Krak? Boem!

Tijdschrift voor alle leden van Scouts en Gidsen Vlaanderen.

Krakboem.be, website voor alle leden van Scouts en Gidsen Vlaanderen (verwacht: voorjaar 2010).

→ NOG MEER WETEN?

Het commissariaat Kabouters/(zee)Welpen is een ploeg enthousiaste vrijwilligers die op verbondsniveau het scouts- en gidsenspel uitwerken voor acht- tot elfjarigen. Elk van ons stond een of meerdere jaren in leiding bij die tak. Sommigen doen het nog steeds. Met die ervaring willen we iets doen.

Als commissariaat willen we tonen hoe je op een goede manier met acht- tot elfjarigen aan scouting kan doen. We willen ervoor zorgen dat welp zijn in De Panne gelijkenissen vertoont met kabouter zijn in Kinrooi. We willen je laten voelen dat je niet de enige bent die het plezant en zinvol vindt om met een bende kinderen het bos onveilig te maken. Daartoe schrijven we het takhandboek, bedenken we hoe kabouter- en (zee)welpenleiding het jaarthema kan gebruiken, helpen we Herfstontmoeting mee vorm te geven, schrijven we voor Over&Weer, voor Krak?Boem!, enzovoort.

Heb je zin om een groter engagement aan te gaan en toe te treden tot het commissariaat? Ook als je nog vragen hebt over de kabouters- en (zee)welpenwerking of als je onze mening wil weten over een probleem dat opduikt in je tak, schrijf ons!

Commissariaat kabouters & (zee)welpen

Lange Kievitstraat 74 • 2018 Antwerpen
03 231 16 20

kabouterswelpen@scoutsengidsenvlaanderen.be
www.scoutsengidsenvlaanderen.be/kabouterswelpen